

Brüssel, 18. november 2016
(OR. en)

14463/16

Institutsioonidevaheline
dokument:
2015/0278 (COD)

SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666

ARUANNE

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega – Eduaruanne

---

SISSEJUHATUS

Kuna esimesed arutelud Euroopa juurdepääsetavuse akti (EAA) üle toimusid eelmisel poolaastal,¹ on Slovakkia eesistumise ajal toimunud arutelude aluseks olnud eesistujariigi järjestikuste sõnastusettepanekute läbivaatamine. Töörühm pühendas ettepanekule teisel poolaastal kuus koosolekupäeva.

Suur osa delegatsioone säilitas ettepaneku suhtes üldise analüüsi reservatsiooni. Samuti on mitu delegatsiooni teatanud, et analüüsivad veel Slovakkia esitatud sõnastusettepanekuid. Taani, Malta ja Ühendkuningriigi delegatsioon on esitanud parlamentaarse analüüsi reservatsiooni.

---

¹ Esimene eduaruanne esitati tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu 2016. aasta juunis toimunud istungiks (dok 9627/16).

EESISTUJARIIK SLOVAKKIA LÄHENEMISVIIS

Eeskätt on keskendunud arutelu edendamise jaoks olulistele küsimustele, sealhulgas komisjoni ettepaneku kohaldamisala selgitamine (artiklid -1 (uus) ja 1) ja mõisted (artikkel 2). Eesistujariik on püüdnud eelkõige parandada teksti õiguslikku selgust ja vältida kattumist või vastuolu liidu olemasolevate õigusaktidega. Võttes arvesse asjaolu, et suur hulk delegatsioone on säilitanud ettepaneku suhtes üldise analüüsi reservatsiooni, valis eesistujariik teksti muutmiseks etapiviisilise lähenemisviisi. Läbi on arutatud kõik artiklid ja vastavad põhjendused ning paljusid on muudetud.

Eesistujariigi poolt teksti pakutud peamised horisontaalsed muudatused on järgmised.

ÜRO konventsiooni määratluse kasutamine. Ettepanek on osa ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamisest. Seetõttu on ettepanekus kasutatud mõiste „puuetega inimesed“ määratlust ühtlustatud ÜRO konventsioonis esitatud määratlusega. Kuid eesistujariigi tekstis rõhutatakse ka seda, et toodete ja teenuste ligipääsetavuse parandamine võib kasu tuua mitte üksnes puuetega inimestele, vaid kõigile isikutele, kellel on kas alaline või ajutine vaegus.

Ettepaneku siseturuga seotud eesmärgile keskendumine. Uues artiklis „Reguleerimise“ (artikkel -1) esitatakse direktiivi eelnõu eesmärk, selgitades eelkõige, et EAA eesmärk on eri liikmesriikide sätestatud võimalikest erinevatest ligipääsetavusnõuetest tulenevate siseturu tõkete kõrvaldamine ja vältimine. Kuigi kavandatud kohaldamisala, mis on seotud teiste liidu õigusaktidega (artikli 1 lõige 3), kattub kõnealuste õigusaktide kohaldamisalaga ja ulatub kaugemale EAAs esitatud konkreetsete toodete (artikli 1 lõige 1) ja teenuste (artikli 1 lõige 2) loetelust, tegi eesistujariik paljude delegatsioonide taotluste alusel ettepaneku, et EAA puhul tuleks rangelt piirduda konkreetsete toodete ja teenustega, mis juba kuuluvad selle kohaldamisalasse. Eesistujariigi ettepanekul piirduks artikli 1 lõige 3 seega liidu õigusaktidega, mis sisaldavad kohustuslikke sätteid ligipääsetavuse kohta. Lisaks peaksid ligipääsetavusnõuded olema kõnealuste liidu õigusaktide suhtes kohaldatavad üksnes EAA artikli 1 lõigetega 1 ja 2 hõlmatud toodete ja teenuste puhul.

Tehiskeskonda puudutavate vabatahtlike ligipääsetavusnõuete selgitamine. Liikmesriigid võivad otsustada, et teatavate EAAga hõlmatud teenuste (reisijatevedu, jaepangandus, telefoni-/elektrooniline side) puhul tuleks EAA ligipääsetavusnõudeid kohaldada ka nende teenuste tarbijate kasutatava tehiskeskonna suhtes. Eesistujariik paigutas selle nn julgustava sätte eraldi artiklisse 3a, et selgitada selle vabatahtlikku laadi. Kui eespool nimetatud teenuseid osutatakse aga teiste liidu õigusaktide alusel, peavad liikmesriigid kohaldama nendes liidu õigusaktides tehiskeskonna suhtes sätestatud kohustuslikke ligipääsetavusnõudeid.

Ettevõtjate ja asjaomaste asutuste (sealhulgas turujärelevalveasutuste ja komisjoni) **finants- ja halduskoormuse vähendamine.** Paljud delegatsioonid leidsid, et komisjoni ettepanekus sisalduvad sätted tekitaksid märkimisväärse haldus- ja finantskoormuse. Eesistujariik tegi mitu ettepanekut ettevõtjate, asjaomaste asutuste, turujärelevalveasutuste ja komisjoni koormuse vähendamise viiside kohta. Eelkõige soovitas eesistujariik piirata EAA teatavate sätete kohaldamise ajalist raamistikku.

Eesistujariik soovis tagada, et teenuseosutajatel ja asjaomastel asutustel oleks piisavalt aega EAAs sisalduvate ligipääsetavusnõuetega kohanemiseks, sealhulgas enne EAA kavandatud jõustumiskuupäeva sõlmitud pikaajalistest lepingutest tulenevate õiguste ja kohustuste säilitamist käsitlevate sätete puhul (vt uus artikkel 27a). Näiteks oleks teenuseosutajal lubatud jätkata iseteenindusterminalide kasutamist kuni nende majanduslikult kasuliku kasutusea lõpuni või täieliku amortiseerumiseni (vt uus artikkel 27a).

Samuti selgitati tekstis, et EAA-l ei oleks tagasiulatuvat mõju; teiste sõnadega, seda tuleks kohaldada üksnes pärast EAA kohaldamise alguskuupäeva turule lastavate toodete ja osutatavate teenuste suhtes. Samasuguseid ajalisi piiranguid kohaldatakse hangete väljakuulutamise, programmide ja transporditaristute suhtes, mille puhul hankimine, vastuvõtmine/rakendamine või ehitamine toimub pärast direktiivi kohaldamise alguskuupäeva. Peale selle soovitas eesistujariik ka vähendada kohustusi, mis on seotud kaitseklauslite kohaldamist puudutavate teadete koostamise ja esitamisega, ning loobuda kohustusest pidada registrit kõigi kaebuste kohta, milles väidetakse toodete mittevastavust ligipääsetavusnõuetele.

Uue õigusraamistiku kohandamine ja turujärelevameetmed vastavalt määrusele (EÜ) 765/2008 seoses EAAs sisalduvate ligipäasetavusnõuetega. Komisjoni ettepanekus järgitakse uue õigusraamistiku lähenemisviisi toodete ühtlustamisele; tavapärane uue õigusraamistiku formaat sisaldab ka sätteid „tõsise ohu“ kohta inimeste tervisele, ohutusele, keskkonnale või muule avalikule huvile. Eesistujariigi tekstis (artikli 17 lõige -1) selgitatakse siiski, et mittevastavus EAA ligipäasetavusnõuetele ei peaks tähendama tõsist riski teiste uue õigusraamistiku tooteid käsitlevate direktiivide ja määruse (EÜ) 765/2008 tähenduses. Lisaks täpsustas eesistujariik, et kõige karmimaid meetmeid, mida siseturu asutused võivad kehtestada, näiteks toote turult tagasinõudmine või kõrvaldamine, tuleks kohaldada üksnes *viimase abinõuna*.

I lisa ümberkujundamine. Kuigi eesistujariik ei esitanud olulisi muudatusi toodete ja teenuste ligipäasetavusnõudeid käsitleva I lisa sisu kohta, pakkus ta välja kõnealuse lisa tunduvalt lihtsama sõnastuse. Üldiselt pidasid delegatsioonid lihtsustamist teretulnuks.

ERINEVAID TOOTEID, TEENUSEID ja LIIDU ÕIGUSAKTE käsitlevad SÕNASTUSETTEPANEKUD

Konkreetsete sektorite, toodete, teenuste ja direktiivi ettepaneku muude elementide osas esitas eesistujariik järgmised konkreetsed soovitusel.

Selgitatud on seda, **millised tooted kuuluvad EAA kohaldamisalasse** (artikli 1 lõige 1). Üldiselt ei peetud teksti seda osa vastuoluliseks. Kuid korduvalt on arutatud väljendit „*tipptasemel andmetöötlusvõimsus*“. Delegatsioonid on näiteks märkinud, et see, mida peetakse *tipptasemeks*, sõltub tehnoloogia arengust. Neid arutelusid silmas pidades on eesistujariik pakkunud välja *tipptasemel andmetöötlusvõimsuse* määratluse, et ettevõtjad ja ligipäasetavate seadmete kasutajad teaksid, millal võiks mõistlikult eeldada ligipäasetavusfunktsioonide nõutavust selliste seadmete puhul.

Ulatuslikke muudatusi on tehtud **EAAga hõlmatud teenuseid** puudutavatesse sätetes (artikli 1 lõige 2). Enamik EAA ettepanekus loetletud teenuseid on juba liidu tasandil reguleeritud, eeskätt transporditeenused, audiovisuaalmeedia teenused ja elektroonilise side teenused. Kuid need õigusaktid sisaldavad vaid piiratud sätteid ligipääsetavuse kohta. Muudetud sõnastuse eesmärk on selgitada, millised hõlmatud teenuste aspektid kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse (artikkel 1) ja kuidas neid määratleda (artikkel 2). Eelkõige on teksti muudetud, et selgitada, et EAA direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad **transporditeenuste puhul üksnes teatavad aspektid** (artikli 1 lõige 2 punkt c). Tekstis on nüüd viidatud **seostele teenuse ja „teenuse osutamiseks kasutatavate seadmete“** vahel (vt näiteks artikli 1 lõige a punktid a ja b, punkti c alapunkt ii ning punkt e). Täpsustatud on artikli 1 lõige 2 punkti b, kuna praeguses tekstis viidatakse vaid „*audiovisuaalmeedia teenustele juurdepääsu võimaldavatele teenustele*“, mitte audiovisuaalmeedia teenustele endile (määratlus artikli 2 esimese lõigu punktis 6a).

Artiklisse 2 on lisatud mitu **uut mõistet** („*teenus*“, „*teenuseosutaja*“, „*jaepangandus*“, mitmesugused transporditeenused, „*arvuti riistvara*“, „*operatsioonisüsteem*“ jne).

Eesistujariik püüdis **kõrvaldada ka võimalikud vastuolud EAA direktiivi ja selliste sektoripõhiste liidu õigusaktide vahel**, milles on juba ette nähtud piiratud liikumisvõimega isikute abistamine ja mõned muud transpordisektori ligipääsetavusnõuded, lisades uued sätted artiklitesse 1 ja 3 (vt eelkõige artikli 3 lõiked 11–15).

Veebi juurdepääsetavust käsitleva direktiivi² vastuvõtmise järel on ajakohastatud viiteid **veebisaitidega** seotud ligipääsetavuskohustustele.

Delegatsioonid on arutanud **e-raamatute** erinevaid aspekte, sealhulgas küsimust, kas e-raamat on teenus või toode. Nende arutelude järel peeti asjakohaseks lisada teksti e-raamatu määratlus.

Mitu delegatsiooni on väljendanud muret ligipääsetavusnõuetest **e-kaubanduse** teenuste osutajatele tulenevate võimalike suurte kulude pärast, eelkõige VKEde ja mikroettevõtjate puhul.

---

² Selles direktiivis sätestatakse avaliku sektori asutuste veebisaitide juurdepääsetavusnõuded. Direktiiv avaldatakse peatselt *Euroopa Liidu Teatajas*.

Pikalt on arutatud kohaldamisala käsitleva artikli 1 lõiget 3 ja **teistes liidu õigusaktides sisalduvaid ligipääsetavusnõudeid** käsitlevat VI peatükki (artiklid 21–23). Paljudes hiljutistes liidu õigusaktides (mis käsitlevad riigihankeid, ELi fonde rahastamisperioodiks 2014–2020, avalike transporditeenuste pakkumuste esitamist, transporditaristut) on viidatud ligipääsetavusele (koos kohustuslike või vabatahtlike nõuetega), kuid üksnes üldsõnaliselt. Komisjoni ettepanekus on viidatud mitmele sellisele liidu õigusaktile. Mõned delegatsioonid tegid ettepaneku kõrvaldada kõik või mõned sätted, milles viidatakse teistele liidu õigusaktidele, teised delegatsioonid leidsid, et teisi liidu õigusakte tuleks reguleerida ainult seoses toodete ja teenustega, mis muidu on hõlmatud EAA direktiiviga. Eesistujariik lisas uue lõike (artikli 1 lõige 3-a), milles sätestatakse, et ligipääsetavad tooted ja teenused, mida reguleeritakse teiste liidu õigusaktidega, on hõlmatud üksnes niivõrd, kuivõrd need kuuluvad ka EAA artikli 1 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohaldamisalasse. Lisaks piiratakse sõnastusettepanekutes EAA kohaldamisala liidu õigusaktidega, mis sisaldavad *kohustuslikke* ligipääsetavusnõudeid.

KOKKUVÕTE

Delegatsioonid on suhtunud eesistujariigi ettepanekutesse³ tunnustavalt, kuna neis on keskendunud delegatsioonide põhimuredele, sealhulgas õiguskindluse parandamine, haldus- ja finantskoormuse vähendamine ning selle tagamine, et EAA ei kattuks teiste liidu õigusaktidega.

Kuigi Slovakkia eesistumise ajal on aruteludes keskendunud teksti olulistele osadele (kohaldamisala, mõisted, üleminekumeetmed), vajavad ka muud aspektid lisatähelepanu ja arutamist. Eelkõige ei ole üksikasjalikult veel analüüsitud IV peatükki, mis käsitleb standardeid ja tehnilisi spetsifikatsioone. Arutelude viimases etapis esitas mitu delegatsiooni üksikasjalikud sõnastusettepanekud, mida võetakse arvesse edaspidises töös.

Kuna mitme liikmesriigi seisukohad on alles teadmata (neil on ettepaneku läbivaatamine alles pooleli), siis kavatsevad Slovakkia ja järgmine eesistujariik Malta koostada ühise küsimustiku, et saada juhiseid läbirääkimiste edasise suuna kohta.

Järgmisel poolaastal jätkavad nõukogu ettevalmistavad organid tööd nõukogu seisukoha väljatöötamiseks, et alustada läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga, kes peaks esitama oma seisukoha 2017. aasta esimesel poolel.

---

³ Eesistujariigi värskemad sõnastusettepanekud on esitatud dokumendis 14095/16.